

101114, Söndagen före domsöndagen Biskop Hans Erik Nordin, Visitationshögmässa i OP

Luk 12: 35-40

När novemberdimman vilar över det svenska landskapet, och regn och rusk ännu inte vänts till vackert snölandskap, då går vi mot slutet av kyrkoåret och dess apokalyptiska texter om tidens slut. Det vilar något av en ödesstämning och kosmisk dramatik över dessa veckor.

Minns du vad du gjorde de sista dagarna i oktober 1962? Jag bär på ett minnesfragment från den mest dramatiska av dessa dagar. Två 13-åringar vandrar genom stadens gator, jag och min kamrat. Vi diskuterar hur det skall gå. Skall Chrusjtjov verkligen installera kärnvapenmissiler på Kuba? Stämningen är tryckt. Vi vandra gata upp och ned. Kärnvapenhotet är verkligt. Världen håller andan. Jag minns oron liksom frågan den kvällen när jag gick till sängs. Skulle jag vakna upp nästa morgon eller skulle bomben redan ha detonerat, och det första och sista kärnvapenkriget startat? Möjligen känner några igen er.

Några av er äldre har andra dramatiska minnen med apokalyptisk stämning. Minns du vad gjorde du den 9 april 1940? Då startade tyskarna invasionen av Norge. Allt var över på en dag. Skulle Sverige nu bli nästa tyska lydstat? Kniven låg på den svenska nationens strupe. Den svenska beredskapen var god sade statsministern Per-Albin Hansson. Allt stod väl till. Och dock stod inte allt väl till.

Om jag säger ”nine-eleven”, så tror jag att ni yngre säkert kommer ihåg vad ni gjorde den dagen planen flög in i skyskraporna i New York. Också det en händelse som skakade om vår bild av världen.

Huvudbudskapet i dagens texter handlar om att vara beredd på det oväntade, att vara beredd på överraskningens Gud. Men det handlar också indirekt om Gud som dröjaren, väntans Gud.

Slutet på kyrkoåret kan väcka olustkänslor till liv. Det liksom drar ihop sig, fruktan för talet om domen, om tidens slut, den apokalyptiska stämningen, kanske minnen från väckelsemöten med ångesten i kroppen. Handen på hjärtat, känner ni igen följande invändningar hos er själva: ”Vore det inte bättre att få hoppa över denna del av kyrkoåret? Är inte dessa föreställningar om världsalltets upplösning en aning svårsmälta för en nutida upplyst människa? Är det verkligen sunt att pumpa i människor ångest inför slutet?”

Men vid närmare eftertanke, så är det viktigt att tala om slutet – att bli varse livets korthet och ändlighet. Frågan är inte om vi dör. Som ett nav i kristen trosuppfattning snurrar allt kring den avgörande segern genom Jesus Kristis uppståndelse, som ger hopp inför mitt eget slut, men också inför världens slut. Kristen apokalyptik kan inte tas bort utan att man sågar av den gren vi sitter på. Allt vilar i förvissningen om att Gud har uppväckt Kristus från de döda och att seger är vunnen över allt som bryter ned. Den kristna apokalyptikens språk handlar om att Gud håller historien i sin hand. Han har makten - inte ondskan. Och det har betydelse också för mitt lilla liv just nu. Gud är överraskningarnas Gud och Gud är väntans Gud, dröjaren. Låt oss först stanna vid Gud som dröjaren

Gud – dröjaren

Dagens evangelium börjar i bilden av det österländska bröllopet. En höjdpunkt var brudgummens nattliga intåg i fadershuset. När brudgummen närmade sig skulle tjänarna vara beredda att möta upp med brinnande oljelampor i sina händer och uppfästa livklädnader så att man inte snubblade. Ingen visste när brudgummen skulle komma. Men under väntans tid gäller det att inte somna in, och att se till att lamporna inte slocknar.

Jag frågar mig: Brinner min lampa? Jag ser hur jag riskerar snubbla, snärjas in, inte av en konkret livklädnad, men denna tids bekymmer: Finns snubbelrisk? Något som hindrar mig? Av sammanhanget förstår vi att blicken riktas in mot församlingen, mot mig – faran för hyckleriet: ”Tack Gud att jag inte är som de andra, de som inte förstår.” Eller den fara som habegäret och strävan efter jordisk rikedom innebär. Eller omsorgen om de jordiska bekymren. Trons låga tändes en gång i mitt liv. Brinner den idag?

Jesus vill tala med oss om den annalkande krisen, den svåra prövning inför vilken man skall vara beredd. Säkert handlar det om den yttersta tiden. Men inte bara, utan också något näraliggande. Det finns i varje människas liv prövningar som väntar. Du kanske står mitt uppe i något hotfullt. Och Gud griper inte in. Tron sviktar och hoppets låga flämtar. Kommer inte befrielsen någon gång? Gud dröjer. Inget särskilt händer.

Vår tids kultur skapar också otålighet som gör det svårt att leva i väntan. Vi vill ha mycket och vi vill ha det nu. Med omedelbar behovstillfredsställelse. Det kan också smitta av sig på det andliga livet. Men den som gått trons väg en tid vet, att det finns tider av väntan. Gud är dröjaren. Det är under sådana tider tron som tillit uppövas, liksom tron som ett ”trots allt”.

På vägen upp till Jerusalem, tycks Jesus medveten om att hans slut närmare sig. Han vet det, men inte lärjungarna. Lukas skriver: ”Av detta begrep lärjungarna ingenting”(Luk. 12:34). Det finns en okunnighetens slöja som döljer framtidens händelser för oss. Men vi uppmanas att mitt i vår okunskap om framtiden lita på Jesus. Och ta till oss budskapet att inte sväva i okunnighet om att Gud i Kristus har segrat över synd och allt ont och gett mig ett hopp genom dopet. Det får jag lita på. Det är att tro. Men Gud är också överraskningarnas Gud, som gör att scenen plötsligt kan förändras.

Gud - överraskningarnas Gud

Det finns en överraskningens tid i varje människas liv, då vi sätts på prov. Inte bara den sista överraskningen – att livet tar slut, att historien tar slut. Gud överraskar också med sin godhet i detta livet.

Jesus talar idag till oss i liknelsen om bröllopet den stora överraskningen, som troligen inte bara handlar om den himmelska måltiden utan också om nattvardens gemenskap. Mitt i förtvivlan över mig själv, mitt i hjälplösheten och otillräckligheten över att aldrig duga, då dukas ett bord för oss och den som är herre blir som en slav. Gud är överraskningarnas Gud och vänder upp och ned på perspektiven. Gud dukar ett bord för oss, och Kristus betjänar oss. Han utför slavgörat. Han vill se sina barn komma fram till måltiden, att himlen skall få öppna sig över vårt livs gråa novemberdis. Att hoppat skall ta gestalt, också i mitt liv, att Kristus är med mig alla dagar.